

Результати навчання та студентоцентроване навчання як необхідні умови розроблення освітніх програм

Ставицький А.В.

Національний експерт з реформування вищої освіти України в рамках Болонського процесу, к.е.н, доц.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

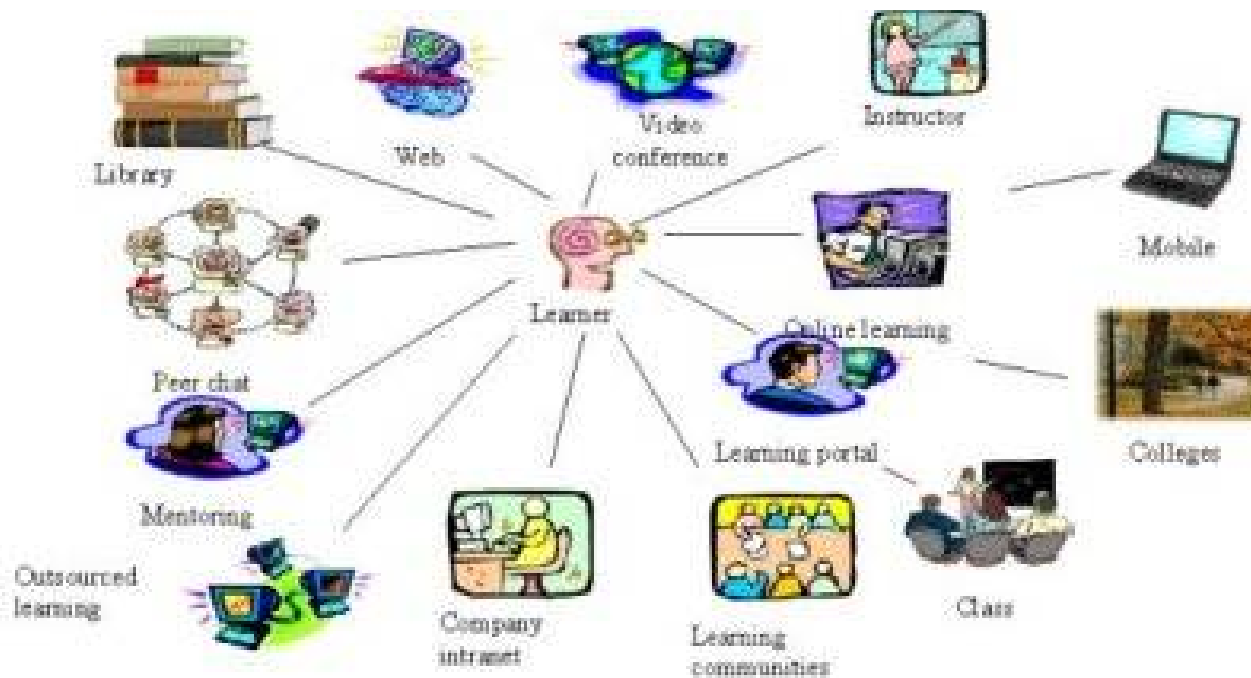
Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Студентоцентрований підхід

- ▶ Навчання, орієнтоване на особу;
- ▶ не викладання, а навчання в центрі розробки та способу виконання навчальних програм;
- ▶ вибір щодо змісту, способів, темпів та місця навчання.

- ▶ Лише 5% університетів широко використовують студентоцентрований підхід

- ▶ Часто студенти не бачать різниці між видами навчання

- ▶ Закон України «Про вищу освіту» не має норми про студентоцентрований підхід.

Проблема

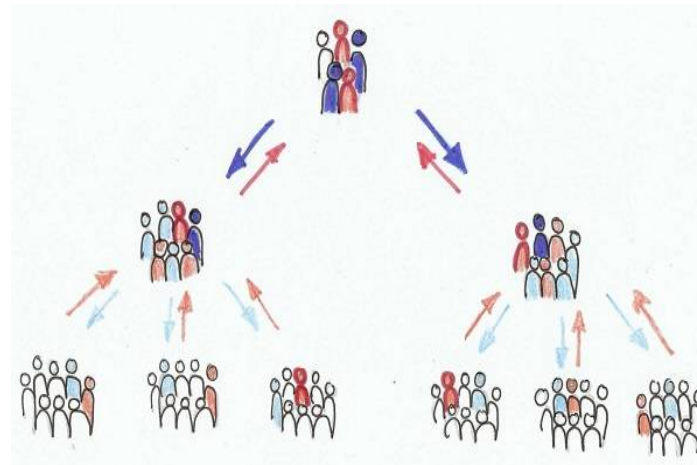
- ▶ На сьогоднішній день студенти можуть знайти знання всюди: інтернет, книги, спілкування з людьми, а тому проста передача знань втрачає свою доцільність.

Запровадження

- ▶ Згори-вниз
- ▶ Довіра до керівників програм
- ▶ Регулярні зібрання та семінари
- ▶ Координація та контроль

- ▶ Керівництво: координація та підтримка
- ▶ Робочі групи: пропозиції
- ▶ Навчальний персонал: розвиток
- ▶ Роботодавці та студенти: перевірка
- ▶ Експерти: тренінги та консультування

Місія
університету

Мета роботи
департаменту/кафедри

Цілі
навчальної
програми

Результати
навчання
програми

Цілі навчальної
дисципліни

Результати навчання
дисципліни

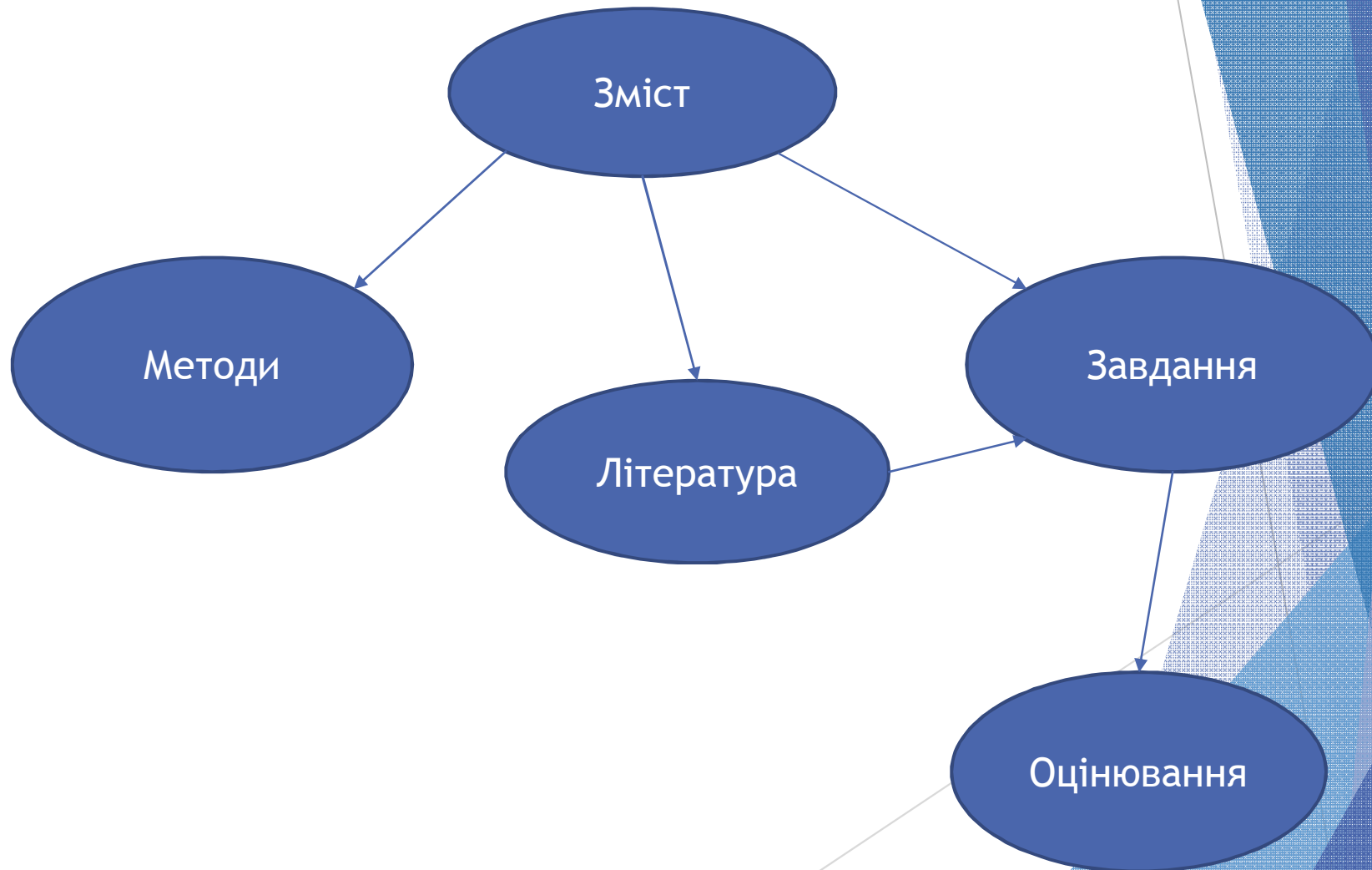
Цілі навчального
блоку

Результати навчання
блоку

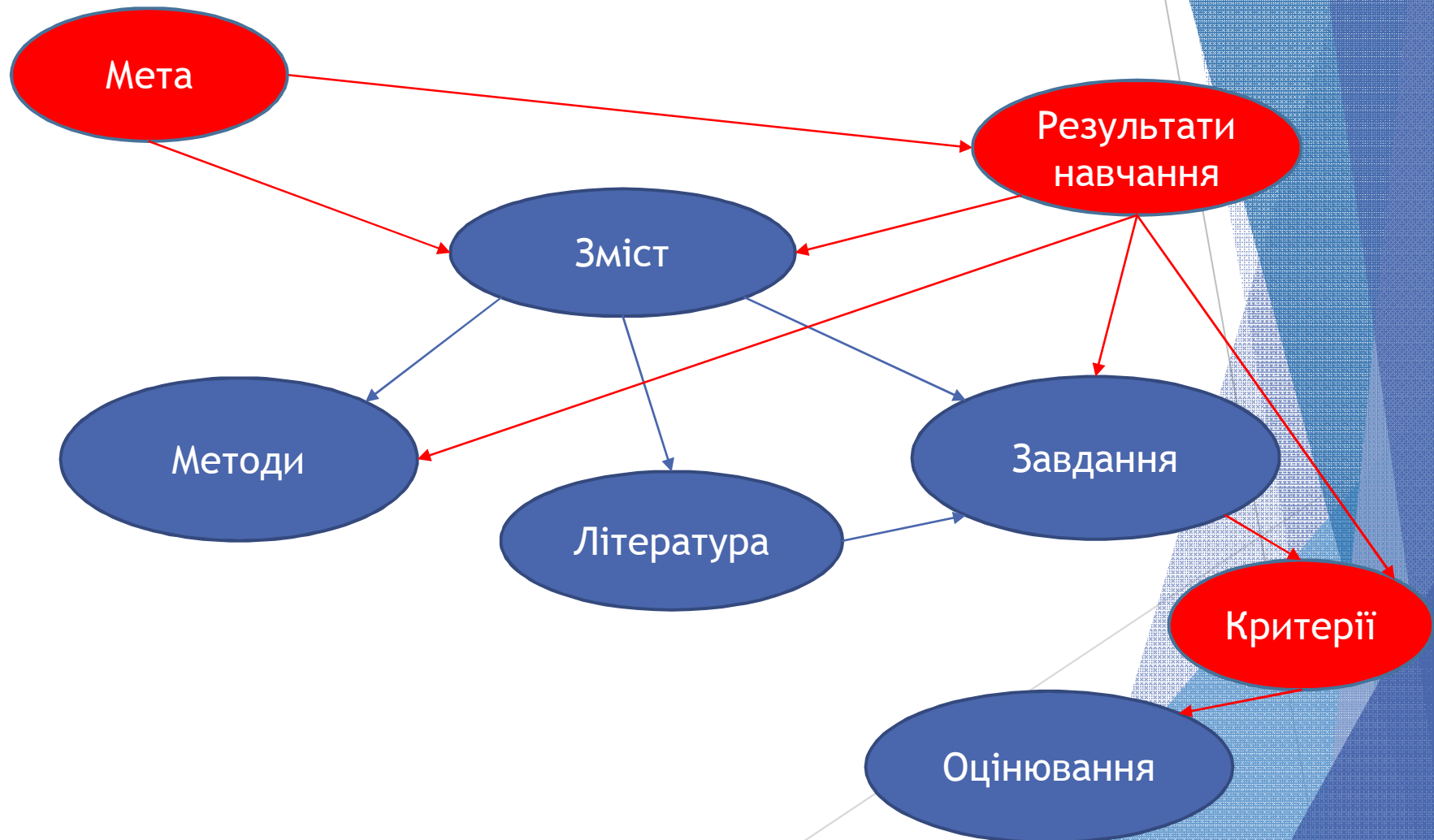

Розробка навчальних програм (було)

Розробка навчальних програм (стало)

Результати навчання

Для викладацького складу інформують про:

- ▶ Зміст навчання
- ▶ Стратегії навчання
- ▶ Діяльність та завдання для студентів під час навчання
- ▶ Формулювання завдань при навчанні
- ▶ Критерії оцінки завдань

Для студентів надають:

- ▶ Основу для вибору траєкторії навчання
- ▶ Підготовку до оцінки
- ▶ Точку відліку для їх власного розвитку

Чому результати навчання важливі?

- ▶ основа для вдосконалення програм
- ▶ підвищення інформованості навчання
- ▶ довідкові матеріали
- ▶ рекламні матеріали
- ▶ підтримка акредитації
- ▶ **спільна мова**

Наслідки

- ▶ Критерії для кожної оцінки
- ▶ Найнижчий рівень досягнень
- ▶ Шаблони оцінювання
- ▶ Узгодженість між цілями, змістом, завданнями та результатами навчання
- ▶ Постійне оновлення критеріїв і завдань
- ▶ Анкетування як інструмент перевірки
- ▶ Цілісна картина навчальних програм
- ▶ Фокус на тому, чому навчаються студенти, замість того, чому вчать викладачі
- ▶ Акцент на головному

Вимоги

- ▶ Зміна мислення студентів та викладачів
- ▶ Стимулювання роботи викладача, а не оцінка його наукових результатів
- ▶ Впровадження цифрових технологій у навчання
- ▶ Ресурсне забезпечення

Подальші зміни

- ▶ Кількість контактних годин не може перевищувати 40% годин від обсягу кредитів, а при наявності онлайн-курсу - 20% годин;
- ▶ зростає роль практики;
- ▶ для творчих спеціальностей вирішено скорочувати кількість дисциплін з іспитом, замінюючи їх на дисципліни з заліком, оскільки головна мета викладача - перевірити наявність здобутих результатів навчання, а не виставити оцінку.

Ранжування результатів навчання

Цілі:

- ▶ технічна майстерність,
- ▶ професійне зростання,
- ▶ навички управління

Learning Outcomes	Program Objectives		
	Technical Proficiency	Professional Growth	Management Skills
(a) Ability to apply math, science and engineering.	X		
(b) Ability to design and conduct experiments and analyze and interpret data.	X		
(c) Ability to design a system, component, or process to meet desired needs.	X		
(d) Ability to function on multidisciplinary teams.			X
(e) Ability to identify, formulate and solve engineering problems.	X	Y	X
(f) Understanding of professional and ethical responsibility.		X	
(g) Ability to communicate effectively.			X

Вплив дисциплін на результати навчання

H = High
M = Medium
L = Low

Desired Student Outcome	CE 441 - Earth Structures in Geotech. Engr. (CETE)	CE 444 - Special Topics in Geomechanics (CETE)	CE 445 - Geo-Environmental Engineering (CETE)	CE 446 - Geotech. Earthquake Engr. (CETE)	CE 463 - Traffic Engineering (CETE)	CE 466 - Highway & Geometric Design (CETE)	CE 467 - Highway Safety and Operations (CETE)	CE 468 - Urban Transportation Planning (CETE)	CE 469 Travel Demand Modeling	C E 498 - Senior Design	ABE 426 - Soil & Water Conservation Engr.	ABE 455 - Soil & Water Resources	ABE 458 - Agricultural Drainage	CHEE 469a - Air Pollution I	CHEE 476 - Unit Operations for W. & WW. Treat.	CHEE 478 - Intro. To Hazardous W. Management
(a) Apply knowledge of math, science, and engineering	L	L	L	M	L	M	H	M	M	M	M	H	H	M	H	M
(b) Design/conduct experiments, and analyze/interpret data	L	M			H	M	M	H	H	M		L	L			
(c) Design a system, component, or process to meet a need	H	L	H	L	M	H		H	M	H	H	M	H	M	H	M
(d) Function on multidisciplinary teams	L		L	L						M		L	M		H	
(e) Identify, formulate, and solve problems	H	H	M	H	H	M	H	M	H	H	H	H	H	H	H	M
(f) Understand professional and ethical responsibilities										M		L	M		L	
(g) Communicate effectively			L	L	L			L		M	L	M	M		M	
(h) Be broadly educated to help understand impact of solutions								L				L	H		L	
(i) Recognize need for engaging in life-long learning	L	M	L	L								L			M	
(j) Demonstrate awareness of contemporary societal issues			L				M	M	L		L	M	L		M	
(k) Use techniques, skills, and tools of modern engineering practice	M	M	M	H	M	H	M	M	M	H	L	H	M		H	

Проте...

- ▶ Різне розуміння результатів навчання викладачами, студентами, працедавцями
- ▶ Небажання роботодавців знаходити спільну мову з університетами
- ▶ Покращення можливості працевлаштування студентів???

Дякую за увагу!

Координатор ECTS Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Член Національної команди експертів із реформування вищої освіти України

к.е.н., доц. А.В. Ставицький

a.stavytskyy@gmail.com